

Příloha k protokolu o SZZ č.

Student: Bc. Adéla Krygarová

Vysoká škola: PF JU v Čes. Budějovicích
Katedra slovanských jazyků a literatur
Oddělení českého jazyka a literatury

Aprobace: ČJn-OVAn-SZn

Datum odevzdání posudku: 10. 6. 2020

Oponent: Mgr. Martina Halamová, Ph.D.
.....

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Dítě jako nástroj ideologické manipulace

.....
(téma)

V předložené kvalifikační práci Adéla Krygarová navázala na svou bakalářskou práci, v níž analyzovala dětské meziválečné časopisy: Anděl strážný, Lípa, Malý čtenář, Rajská zahrádka, Růžový palouček, Sokolské jaro, Svítání a Zlatá brána. V bakalářské práci je představila z hlediska prezentování pronárodních idejí nově utvářené republiky, v diplomové práci se zaměřila na propagaci ideologie konkrétních sociálních, tedy zájmových či náboženských skupin, které konkrétní časopisy v době první republiky financovaly či vydávaly. Pro tento záměr se diplomantka v metodologické kapitole nejprve vyrovnávala s pojmem ideologie. Dobře uchopila Eagletonovo pojetí, v němž autor ideologii vnímá jako diskursivní pole, ve kterém sociální síly prosazují samy sebe. Dále se studentka snaží pro objasnění pojmu ideologie využít i Barthesovo pojetí mýtu, což je jistě vhodné, jen bych ji upozornila, že nelze konstatovat, že „Mýtus se s termínem ideologie překrývá“, jak popisuje ve své práci na s. 16. Ideologie může být zakládána na mýtu, ale nemůžeme tyto dva pojmy ztotožnit. Za nadbytečnou považuji kapitolu týkající se „historické proměny pojmu ideologie“, neboť poznatky z této kapitoly v praktické části práce nevyužívá.

Jedním z nástrojů šíření ideologie jsou i média. Proto diplomantka nahlíží tyto dětské časopisy z perspektivy ideologických praktik, které chtějí definovat „srozumitelné porozumění světu“ pro dětského vnímatele. Diplomantka přistupuje k tématu správně, na reprezentativních textech v zastoupených časopisech se snaží dokládat jejich ideologické praktiky, příslušnost časopisů ke konkrétnímu vydavateli nepovažuje a priori za jednoznačný „klíč“ k interpretaci publikovaných textů, za což bych ji ráda pochválila. Zároveň je však nutno konstatovat, že se studentka nepustila do rozsáhlejších interpretačních závěrů, možná také proto se v práci spíše potvrzují premisy dané na začátku práce.

V textu diplomové práce se občas objevují informace, které by bylo dobré doložit buď detailnějším výzkumem, v uvedeném příkladu konkrétně výzkumem čtenářské recepce, nebo odkazem na odbornou literaturu: např.: „Ze všech tří jmenovaných periodik se největší oblibě těšil právě analyzovaný *Růžový palouček*. [...] Nastala-li situace, kdy si děti mohly vybrat ze tří periodik *Svazu nedělních škol*, rozhodly se ve většině případů právě pro *Růžový palouček*.“ (s. 48). Je pravda, že tyto informace nejsou pro diplomovou práci zcela zásadní, diskutabilnější však už je konstatování ze závěru diplomové práce: „Ta periodika, jež vycházela nejkratší dobu, měla největší sklony k ideologické manipulaci, neboť v souladu s praktikami tehdejších tvůrců, kteří se snažili o to, získat do svých řad co nejvíce čtenářů, potenciálních členů spolků a zastánců šířené ideologie, musela zvýšit intenzitu publikovaných textů s ideologicky podbarveným obsahem.“ (s. 83)

Jako celek je práce kvalitní a ráda bych studentku pochválila za schopnost zamýšlet se nad kontextem, v němž časopisy vznikaly. V práci se nevyskytují téměř pravopisné chyby, občas se však objeví neodborné formulace typu: „výzva zaobalená do věty“ (s. 38), „texty katolického ražení“ (s. 42) apod.

Diplomovou práci **doporučuji** k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **velmi dobře**

.....
podpis recenzenta diplomové práce

Čes. Budějovicích 10. června 2020
V dne

Stupeň klasifikace:	Výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl